

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR 04/18/19
RADY RODZICÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 84 W WARSZAWIE
z dnia 12 września 2018 r.

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Podstawa prawna:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (t.j. Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483, z 2001 r. nr 28, poz. 319, z 2006 r. nr 200, poz. 1471, z 2009 r., nr 114, poz. 946.);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka ratyfikowana przez Polskę dnia 30 września 1991 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526, z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996);
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356);
- 5) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591);
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2018 poz. 1485);
- 7) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1654, z 2017 r. poz. 773.);
- 8) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 29 października 1982 r. (t.j Dz.U. z 2016 r. poz. 487);
- 9) Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z dnia 9 listopada 1995 r. (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 957);
- 10) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r. (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 783, 1458.

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem”*

Kornel Makuszyński

WSTĘP

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły został opracowany na okres pięciu lat w oparciu o obowiązujące akty prawne. Zawiera całościowe opisy celów, zadań, sposobów działań oraz osiągnięć wychowawczych, które zamierza realizować szkoła. Mając na uwadze wzmocnienie wychowawczej roli szkoły, szczególnie istotne w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej jest dla nas kształtowanie postaw patriotycznych, prospołecznych, prozdrowotnych i proekologicznych. Będziemy uczyć szacunku do drugiego człowieka, tolerancji wobec odmienności religijnej, kulturowej, narodowej oraz będziemy rozwijać wartości moralne i etyczne, gdzie dobro, prawda i piękno to wartości przyświecające naszym wychowawczym działaniom.

Dążymy do tego, aby nasz absolwent był: ambitny, sumienny, odpowiedzialny, logiczny, tolerancyjny, a zarazem wszechstronny, empatyczny, nieprzeciętny i błyskotliwy. Pracę planujemy tak, aby nasza szkoła była: kreatywna, aktywna, otwarta, nowoczesna, czysta, elastyczna, partnerska, ciekawa, a wartość i skuteczność naszych działań świadczyła o najwyższej jakości naszej wspólnej pracy.

Gwarantem sukcesu podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych jest świadomość realizowanych celów, zarówno przez nauczycieli, jak i uczniów. W oparciu o wdrażane treści nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, będziemy dążyć do podnoszenia jakości edukacji, szczególnie matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.

W obliczu rozwoju kultury masowej chcemy wprowadzać/uwrażliwiać uczniów na odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych i zachowanie bezpieczeństwa w Internecie. Naszym zadaniem będzie wypracowanie umiejętności korzystania z elektronicznej rzeczywistości tak, aby nam wszystkim służyła, a nie zawładnęła nami. Jesteśmy przeświadczeni o konieczności postawienia granicy pomiędzy racjonalnym czerpaniem z dobrodziejstw oferowanych przez nowoczesną technikę, a zagrożeniami jakie niesie cyberprzestrzeń.

Będziemy organizować wszechstronną pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Wszystkie nasze działania będą nakierowane na właściwy rozwój młodego człowieka z uwzględnieniem jego potrzeb, zdolności i możliwości psychofizycznych.

Zaplanowane w programie wychowawczo-profilaktycznym zadania i działania wpływają z przeprowadzonej diagnozy problemów środowiska szkolnego i ryzyka, jakie niesie współczesny świat i rozwój cywilizacji.

Diagnoza środowiska szkolnego wskazuje na to, że w wielu obszarach należy podjąć takie działania, aby zminimalizować zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne. Zagrożenia wewnętrzne są skutkiem nieprzestrzegania przez uczniów ogólnie przyjętych norm i zasad postępowania, a zewnętrzne są spowodowane ogromnym wpływem środowiska rówieśniczego, w tym pozaszkolnego oraz szeroko rozumianych mediów na kształtowanie osobowości młodego człowieka.

Wpływ na sytuację wychowawczą w Szkole Podstawowej nr 84 mają również warunki lokalowe placówki. Mieści się ona w 4 lokalizacjach (z czego 2 miejsca to szkoły filialne organizacyjnie podporządkowane Szkole Podstawowej nr 84). Należy wypracować takie metody współpracy z uczniami i ich domem rodzinnym, aby w równym stopniu docierać do każdego wychowanka i móc właściwie kształtować jego osobowość.

Przystępując do opracowywania niniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego przeprowadzono badania ankietowe, analizę dokumentacji szkoły, w wyniku czego uzyskano następujące informacje:

- około 42% uczniów jest zameldowanych, a 15,7% uczniów zamieszkałych poza obwodem szkoły. Dzieci docierają do szkoły z różnych miejsc Zacisza, miejscowości podwarszawskich, a więc należy wpajać i kształtować właściwe nawyki dotyczące bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły, prawidłowego przechodzenia przez przejścia dla pieszych czy kładkę znajdującą się nad bardzo ruchliwą ulicą Radzywińską, a łączącą budynki placówki oraz właściwego korzystania z komunikacji miejskiej;
- uczniowie innych narodowości stanowią 4% populacji uczniów Szkoły Podstawowej nr 84, co niesie za sobą ogromną wartość dodaną dla wszystkich uczniów (zapoznanie z historią, kulturą, tradycjami i zwyczajami poszczególnych krajów, z których pochodzą uczniowie cudzoziemscy), ale stawia też przed nami wiele wyzwań, m. in. kształtowanie poszanowania ich kultury, religii, tożsamości narodowej i wzajemnego szacunku;
- w placówce około 30% uczniów objętych jest pomocą logopedyczną, co w sposób istotny wpływa na planowanie i realizację zamierzonych działań terapeutycznych ukierunkowanych na usunięcie wszelkich zakłóceń procesu porozumiewania, od prostych wad wymowy do niemożności mówienia włącznie. Będziemy dążyć do tego, aby sukces edukacyjny był w zasięgu możliwości dziecka, dlatego też kształcenie, rozwijanie i doskonalenie umiejętności komunikowania się z otoczeniem oraz stymulacja rozwoju językowego uczniów będzie realizowana zarówno w ramach zajęć specjalistycznych, jak również w trakcie lekcji i w środowisku rodzinnym;

- około 24% uczniów uczęszczających do Szkoły Podstawowej nr 84 wymaga terapii pedagogicznej, ze względu na występujące specyficzne trudności w uczeniu się oraz indywidualne potrzeby edukacyjno-rozwojowe. Nasze działania, oparte będą na szczegółowej analizie mocnych i słabych stron dziecka, mają polegać jednocześnie na korygowaniu występujących zaburzeń oraz na wspieraniu dziecka w odkrywaniu pasji i talentów oraz budowaniu wiary we własne siły i możliwości. Równocześnie mając świadomość potrzeby wzbogacania własnego warsztatu pracy z uczniem z trudnościami, będziemy realizować różnorodne działania w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- wśród uczniów objętych na terenie Szkoły Podstawowej nr 84 pomocą psychologiczno-pedagogiczną, 19% naszych wychowanków posiada opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych. We współpracy ze środowiskiem rodzinnym będziemy poszukiwać przyczyn niepowodzeń edukacyjnych. W sytuacjach, gdy pomimo pracy w ramach zajęć specjalistycznych, trudności w przyswajaniu treści podstawy programowej utrzymują się, będziemy kierować uczniów na pogłębioną diagnozę psychologiczno-pedagogiczną. Jesteśmy przekonani, że dzięki temu realizowane dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia przyniosą oczekiwane efekty, podnosząc zarówno jakość funkcjonowania dziecka w sytuacjach zadaniowych jak i osiągnięte przez niego wyniki;
- należy zwrócić uwagę na fakt, że obecnie 1,2% populacji uczniów posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Obecność w placówce uczniów ze specjalnymi potrzebami zobowiązuje nas do zapewnienia im optymalnych warunków do nauki, uwzględniających istniejące ograniczenia, ale też umożliwiających ich rozwój. Czujemy się zobowiązani do nieustannego wzbogacania warsztatu pracy z dzieckiem, tak, aby trudności wynikające z dysfunkcji nie przesłoniły możliwości dziecka.
- ilość orzeczeń o niepełnosprawności wskazuje, że do szkoły uczęszcza 1,2% uczniów z różnego rodzaju dysfunkcjami. Obecność uczniów niepełnosprawnych jest dla nas sygnałem, że musimy zmieniać się tak, aby odpowiadać na różnorodne potrzeby naszych wychowanków, zapewniając im zarówno dostęp do pełnego zakresu oferty edukacyjnej, jak i również torować im drogę do pełnej integracji społecznej ze środowiskiem szkolnym. Będziemy dążyć do tego, aby klimat panujący w naszej szkole, sprzyjał rozwojowi tolerancji i wrażliwości na potrzeby osób niepełnosprawnych i o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- wyniki przeprowadzonej wśród uczniów ankiety wskazały, że starsi i młodsi uczniowie dostrzegają w szkole wokół siebie przemoc, a także czasami jej doświadczają. Część uczniów było świadkiem takich zachowań na terenie placówki. Bezpieczeństwo naszych uczniów jest wartością nadrzędną, dlatego konsekwentne budowanie dobrego klimatu szkoły jest podstawą eliminowania przemocy i agresji w środowisku uczniowskim. Dążymy do tego poprzez jasne zasady, konsekwentne egzekwowanie ich przestrzegania, brak zgody na zachowania o charakterze

dysfunkcyjnym i jednocześnie podejmowanie działań mających na celu uczenie wartości społecznych i alternatywnych zachowań w sytuacjach konfliktowych;

- około 10% naszych uczniów korzysta z opieki psychologa szkolnego, a kolejnych 10% jest pod opieką pedagoga szkolnego. Skala i częstotliwość zgłaszanych przez uczniów, ich rodziców i nauczycieli problemów wychowawczych z roku na rok wrasta. Ryzyko wystąpienia zagrożeń wynikających z wszelkiego rodzaju zaniedbań środowiskowych, biedy, uzależnień i patologii jest bardzo duże. Mając na względzie powyższe dane, będziemy podejmować szereg działań profilaktycznych i naprawczych dostosowanych do wieku uczniów i ich poziomu dojrzałości psychofizycznej. Celem naszych działań będzie korygowanie dysfunkcji, wyrównywanie braków, w tym również deficytów materialnych rodziny oraz tworzenie sytuacji umożliwiających wielostronną aktywność uczniów i ich udziału w życiu szkoły.

Celem naszej aktywności są działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie pojawieniu się niewłaściwych zachowań okresu dojrzewania i zachowań niepożądanych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.

Niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia potrzeby rozwojowe naszych podopiecznych oraz potrzeby środowiska lokalnego. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Realizując postawione w programie założenia/cele, chcemy tworzyć wspólnie z uczniami i rodzicami społeczność, w której przyjaźń, życzliwość, tolerancja, empatia, kultura osobista i wzajemny szacunek mają fundamentalne znaczenie. Wyznaczają ramy funkcjonowania poszczególnych jednostek i całej społeczności szkolnej. Nasza szkoła będzie w swoich działaniach realizować funkcję dydaktyczną, wychowawczą oraz opiekuńczą, a tworząc bogatą ofertę edukacyjną zaspokoi potrzeby uczniów i ich rodziców. Miarą naszego szkolnego sukcesu wychowawczego i dydaktycznego będą uczniowie, którzy odkrywają swoje talenty, pasje, rozwiną swoje zainteresowania przy zachowaniu empatii i wrażliwości wobec potrzebujących, poszanowania drugiego człowieka, jego odmienności, inności oraz kreują szkolną rzeczywistość poprzez podejmowanie działań patriotycznych, prozdrowotnych, proekologicznych, prospołecznych (działania w Samorządzie Uczniowskim i wolontariacie)

Ukształtowany przez nas młody człowiek, absolwent Szkoły Podstawowej nr 84 im. Waleriana Łukasińskiego, odnajdzie swoje miejsce w społeczeństwie XXI wieku.

CELE

Cel główny

Celem głównym jest rozpoznanie, diagnozowanie i eliminowanie zagrożeń występujących wewnątrz szkoły, w jej otoczeniu oraz środowisku lokalnym.

Cele szczegółowe:

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.
2. Wychowanie do wartości oraz kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich oraz związanych z edukacją regionalną.
3. Uwrażliwienie na wartości dziedzictwa kulturowego.
4. Wychowanie do życia w społeczeństwie.
5. Promowanie zdrowego stylu życia, w tym zdrowego jedzenia i ruchu.
6. Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
7. Przeciwdziałanie agresji i przemocy.
8. Tworzenie klimatu bezpieczeństwa i przyjaźni sprzyjającego rozwojowi uczniów w tym uczniów ze szczególnymi potrzebami.
9. Kształtowanie postaw proekologicznych.
10. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród uczniów.
11. Integracja oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.
12. Rozwijanie kompetencji informatycznych uczniów.
13. Wzmacnianie wewnętrznej motywacji uczniów do nauki, rozwijanie ich zainteresowań, własnych pomysłów oraz inicjatywy i kreatywności.
14. Zapobieganie patologii, wynikającej z różnic społecznych i materialnych.
15. Zapobieganie demoralizacji uczniów.
16. Zapewnienie optymalnego rozwoju uczniów, poprzez pomoc uczniom słabym, z deficytami i niedostosowaniem społecznym oraz umożliwienie wszechstronnego rozwoju uczniom zdolnym.
17. Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, pracy i zabawy.
18. Wspieranie rodziny ucznia w sprawowaniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej.
19. Wdrażanie podstaw przedsiębiorczości i zawodoznawstwa, podejmowanie inicjatyw.

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA, PROFILAKTYCZNA, EDUKACYJNA INFORMACYJNA I ALTERNATYWNA

Wychowanie

Proces wspomaganie dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Chcemy stworzyć naszym dzieciom optymalne warunki rozwoju poprzez przyjazną i serdeczną atmosferę. Prace z dziećmi oprzemy na partnerstwie, aby uczeń mógł realnie wpływać na życie szkoły. Dążymy do zapewnienia naszym dzieciom bezpieczeństwa, ale też chcemy wykształcić w nich nawyk dbania o własne bezpieczeństwo. Kieruje nami przekonanie o priorytetowej roli bezpieczeństwa w wychowaniu młodzieży, gdyż tylko w takich warunkach dziecko może się prawidłowo rozwijać, być kreatywne, wrażliwe, tolerancyjne. Mamy nadzieję, że nauczy się dokonywać trafnych wyborów i przygotuje do pełnienia w przyszłości ról społecznych. Zależy nam na tym, aby każdy uczeń naszej szkoły mógł powiedzieć „Lubię moją szkołę i czuję się w niej bezpiecznie”.

Ponadto działalność wychowawcza w szkole będzie polegać na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Profilaktyka

Proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Jedną z zasadniczych funkcji współczesnej szkoły jest jej profilaktyczna funkcja w zakresie zapobiegania różnorodnym zaburzeniom i patologicznym zachowaniom dzieci oraz edukacja uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie radzenia sobie z zagrożeniami współczesnego świata i własnego środowiska.

Dlatego każdy dobrze zorganizowany system profilaktyczny powinien odpowiadać na podstawowe pytania: co robić? w jakim celu i kiedy?, aby skutecznie i jak najwcześniej zapobiegać pojawieniu się niekorzystnych zjawisk w szkole i niepożądanych zachowań uczniów. Program kompleksowych działań profilaktycznych jest adresowany do uczniów, rodziców, wychowawców i nauczycieli.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Ponadto działalność profilaktyczna będzie polegać na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki:

- 1) uniwersalnej: wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, rozwijanie postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów oraz podejmowaniu działań, których celem będzie ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej zostaną zrealizowane przede wszystkim przez nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych;
- 2) selektywnej: wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub ukierunkowaną biologicznie są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych. Celem będzie tworzenie takich warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Działania w zakresie profilaktyki selektywnej będą prowadzone przez psychologów i pedagogów szkolnych, specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, a także wykwalifikowanych realizatorów programów profilaktycznych;
- 3) wskazującej: wspieranie uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

Według założeń programu, w szkole będzie prowadzona przede wszystkim **profilaktyka uniwersalna**, a wobec uczniów wymagających bardziej zaawansowanej aktywności – szkoła przewiduje działania z zakresu **profilaktyki selektywnej**.

W zakresie profilaktyki program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia działalność polegającą na:

1. Diagnozie zagrożeń uczniów występujących w środowisku szkolnym.
2. Pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów.
3. Współdziałaniu z rodzicami w rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży.
4. Zapewnieniu obiegu informacji pomiędzy pracownikami szkoły i rodzicami.
5. Informowaniu o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej.
6. Wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień.
7. Podejmowaniu działań przez Zespół Reagowania Kryzysowego w sytuacjach trudnych według opracowanych procedur.
8. Współdziałaniu z placówkami specjalistycznymi zajmującymi się pomocą psychologiczno - pedagogiczną.

Strategie działań profilaktycznych oraz interwencyjnych obejmują:

1. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkolnym edukacji prozdrowotnej.
2. Promocje zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
3. Rzetelne informowanie uczniów, rodziców i nauczycieli o szkodliwości środków i substancji uzależniających.
4. Upowszechnienie informacji o dostępnych formach pomocy osobom zagrożonym i uzależnieniem.
5. Aktywny udział w zajęciach profilaktycznych.
6. Współpracę z rodzicami w zakresie działań wychowawczych, profilaktycznych, interwencyjnych oraz prozdrowotnych.
7. Dokonywanie oceny efektów podejmowanych działań wychowawczo-profilaktycznych.
8. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, rozwijającej zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

Edukacja

Ogół procesów i oddziaływań, których celem jest zmienianie ludzi, przede wszystkim dzieci i młodzieży - stosownie do panujących w danym społeczeństwie ideałów i celów wychowawczych.

Szkoła prowadzi działalność edukacyjną, informacyjną i alternatywną.

Działalność edukacyjna polega na stałym poszerzaniu i ugruntowaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców, nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Ma pomóc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów np.: umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia, które umożliwić im będą budowanie głębszych, satysfakcjonujących związków z ludźmi oraz odnoszenie sukcesów w przyszłości.

Działalność informacyjna polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców na temat zagrożeń i rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem środków i substancji skierowanych do uczniów i rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły. Ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie ze względu na niewielką wiedzę na temat mechanizmów i następstw zachowań ryzykownych. Dostarczanie adekwatnych informacji o skutkach stosowania używek, picia alkoholu i nadużywania narkotyków ma spowodować zmianę postaw ucznia, a w rezultacie – niepodejmowanie zachowań ryzykownych.

Działalność alternatywna polega na pomaganiu w zaspokajaniu ważnych potrzeb oraz osiąganiu satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną – artystyczną, społeczną, sportową. Będziemy zatem stwarzać możliwości zrealizowania potrzeby aktywności, podniesienia samooceny poprzez osiąganie sukcesów, czy też rozwoju zainteresowań naszych uczniów.

Instytucje, z którymi szkoła współpracuje realizując Program wychowawczo-profilaktyczny:

- 1) władze samorządowe;
- 2) poradnie psychologiczno- pedagogiczne;
- 3) Straż Miejska;
- 4) Policja;
- 5) instytucje opiekuńczo – wychowawcze;
- 6) placówki służby zdrowia;
- 7) placówki doskonalenia nauczycieli;
- 8) biblioteka pedagogiczna;
- 9) stacja sanitarno-epidemiologiczna.

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacje szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego realizuje się poprzez:

- 1) analizę dokumentów;
- 2) obserwacje sytuacji wychowawczej w klasach;
- 3) analizę dokonań uczniów;
- 4) rozmowy z rodzicami (sondaże);
- 5) ankiety dla uczniów, nauczycieli i rodziców diagnozujące ich potrzeby oraz badające poziom zadowolenia i poczucia bezpieczeństwa w szkole.

Monitoring programu:

Metody i narzędzia diagnozowania i monitorowania realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego:

- 1) obserwacja zachowań uczniów;
- 2) analiza dokumentacji szkolnej;
- 3) badania socjometryczne;
- 4) ankieta, wywiad, rozmowa kierowana;
- 5) analiza wytworów prac uczniów;
- 6) sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły.

Wyniki ewaluacji programu przeprowadzanej w każdym roku posłużą do opracowywania planów pracy wychowawców klas na kolejny rok szkolny, które powstają w oparciu o program wychowawczo-profilaktyczny.

TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM SKIEROWANE DO UCZNIÓW

Zadania ogólne/ Treści	Zadania szczegółowe	Sposób i forma realizacji (działania)	Osoby odpowiedzialne
<p>Tworzenie klimatu bezpieczeństwa i przyjaźni sprzyjającego rozwojowi ucznia, dającego możliwość rozwijania zainteresowań i talentów. Atmosfery sprzyjającej aktywności intelektualnej i społecznej. Umożliwienie zaspakajania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i uczniów zdolnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja zespołów klasowych. 2. Poznanie środowiska wychowawczego. 3. Bezpiecznie w szkole i poza szkołą w nauce i zabawie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza zespołów klasowych i potrzeb, zwłaszcza dzieci młodszych. 2. Opracowanie tematyki godzin wychowawczych. 3. Organizacja klasowych wyjść i wycieczek. 4. Pomoc koleżeńska w nauce i wyrabianie chęci pomagania sobie nawzajem. 5. Tworzenie tradycji szkolnych i klasowych: <ul style="list-style-type: none"> - andrzejki; - mikołajki; - Dzień Ziemi; - Wigilia; - walentynki; - Zabawa karnawałowa; - Wiosenny Konkurs Talentów; - współpraca z przedszkolami na Targówku. 6. Kształtowanie więzi i tożsamości ze szkołą: Święto Szkoły, Piknik Rodzinny. 	<p>dyrekcja wychowawcy nauczyciele rodzice przedszkola położone na terenie Dzielnicy Targówek m. st. Warszawy</p>

	<p>4. Budowanie wrażliwości i nauka tolerancji, w oparciu o poszanowanie cudzej godności.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja godzin wychowawczych (koleżeństwo, przyjaźń, miłość). 2. Pomoc w przezwyciężaniu kryzysów osobistych i szkolnych. 3. Kształcenie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. 4. Uczenie wyrażania szacunku do siebie i drugiego człowieka: kultura osobista. 5. Udział w różnych akcjach charytatywnych – budzenie wrażliwości. 6. Kształcenie umiejętności porozumiewania się uczniów między sobą. 	<p>dyrekcja wychowawcy nauczyciele psycholog pedagogzy</p>
	<p>5. Zapewnienie stałego, przyjaznego miejsca i wytypowanie osób do których uczeń może przyjść z każdym problemem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie gabinetu pedagogiczno-psychologicznego. 	<p>psycholog pedagogzy terapeuta pedagogiczny poradnie psychologiczno-pedagogiczne</p>

	<p>6. Baczne zwracanie uwagi i wychwytywanie pierwszych sygnałów pojawiających się trudności wychowawczych. Przeciwdziałanie wykluczeniu edukacyjnemu, patologiom i uzależnieniom wśród dzieci.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja tego co się dzieje w klasie i szkole. 2. Natychmiastowe reagowanie na nieprawidłowości w zachowaniu uczniów, w stosunkach pomiędzy nimi. 3. Rozwiązywanie od zaraz konfliktów między uczniami. Występowanie w roli mediatora. Wspólnie z uczniami szukanie rozwiązań zaistniałej sytuacji. 4. Rozmowy indywidualne z uczniami. 5. Rozmowy z grupą uczniów. 6. Wejście do klas psychologa i pedagoga szkolnego (ankiety, rozmowy). 7. Wdrażanie potrzeby dyscyplinowania uczniów drastycznie łamiących normy współżycia społecznego. 8. Kierowanie w razie wyraźnej potrzeby, na leczenie do właściwych placówek służby zdrowia i lekarzy specjalistów: uczniów przejawiających poważne zaburzenia emocjonalne lub zaburzenia zachowania. 	<p>dyrekcja nauczyciele psycholog pedagodzy</p>
	<p>7. Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole. Kształtowanie postawy otwartości na innych i różnorodność.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zadań w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego. 2. Współpraca z policją, strażą miejską, kuratorami sądowymi i pracownikami socjalnymi. 3. Organizacja przez bibliotekę szkolną zajęć czytelniczych „Książki z różnych stron świata”. 	<p>dyrektor wicedyrektorzy wychowawcy psycholog pedagodzy nauczyciele bibliotekarze</p>

Przekazanie dziedzictwa kulturowego i kształtowanie postaw patriotycznych przygotowanie wychowanka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szacunek do tradycji i symboli narodowych. 2. Kultywowanie polskości, patriotyzmu lokalnego, tradycji i obyczajów. 3. Poznawanie problemów związanych z problemami dzielnicy i rodzinnego miasta. 4. Poznawanie kultury innych narodów celem kształtowania szacunku do nich. 5. Rozwijanie nawyków czytelniczych. 6. Uwrażliwienie na dziedzictwo narodowe. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekcje przyrody, języka polskiego, historii. 2. Koło historyczne. 3. Realizacja programów edukacyjnych o charakterze patriotycznym. 4. Organizowanie uroczystości szkolnych. 5. Rozszerzanie wiedzy o patronie naszej szkoły. 6. Działalność samorządu uczniowskiego poprzez realizację zadań zawartych w planie pracy na bieżący rok szkolny. 7. Lekcje o tematyce unijnej. 8. Współpraca z biblioteką, koło czytelnicze, lekcje biblioteczne. 9. Koło teatralne, polonistyczne. 10. Lekcje muzealne na Zamku Królewskim. 11. Przybliżanie sylwetek i osiągnięć znanych, wielkich Polaków. 	<p>nauczyciele przedmiotów wychowawcy opiekun samorządu uczniowskiego nauczyciele bibliotekarze</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie zdrowego stylu życia i zapobieganie uzależnieniom. 2. Wyrabianie właściwych nawyków higienicznych i żywieniowych, rozwijanie sprawności fizycznej, zapobieganie wadom postawy. 3. Poznawanie znaków drogowych i zasad poruszania się po drogach. 4. Praca w samorządzie uczniowskim. 5. Kształtowanie postaw proekologicznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekcje przedmiotowe i wychowawcze. 2. Program edukacyjny „Wiem, co jem” oraz „Jem kolorowo”, „Dzień dobrego jedzenia”. 3. Zawody i koła sportowe. 4. Gry i zabawy na świeżym powietrzu. Korektywa. 5. Fluoryzacja. 6. Wycieczki piesze. 7. Ścieżki edukacyjne (prozdrowotne, wychowanie do życia w rodzinie). 8. Współpraca z policją, strażą miejską, opieką społeczną. 9. Działalność samorządu uczniowskiego poprzez realizację zadań zawartych w planie pracy na dany rok szkolny. 10. Współpraca ze sklepikiem szkolnym (zdrowe produkty w sprzedaży). 11. Współpraca ze stołówką szkolną. 	<p>nauczyciele przedmiotów wychowawcy opiekun samorządu uczniowskiego nauczyciel bibliotekarz kierownik stołówki właściciel sklepiku szkolnego</p> <p>pielęgniarka</p>

	<p>6. Rozwijanie świadomości związanej z potrzebą ochrony środowiska.</p> <p>7. Uświadamianie potrzeby segregacji odpadów.</p> <p>8. Rozwijanie wrażliwości na piękno przyrody.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekcje przedmiotowe i wychowawcze (m.in. na temat Wisły). 2. Koło przyrodniczo - ekologiczne. 3. Organizowanie akcji: „Dzień Ziemi”, „Dzień Wiosny”, „Sprzątanie Świata”. 4. Wycieczki, obserwacje, filmy przyrodnicze. 5. Współpraca z Fundacją „Nasza Ziemia” i Urzędem Dzielnicy Targówek. 	<p>nauczyciele przedmiotów wychowawcy</p>
	<p>9. Rozwijanie kreatywności oraz motywacji uczniów do nauki poprzez rozwijanie zainteresowań</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Angażowanie uczniów do udziału w programach i projektach m. in: <ul style="list-style-type: none"> - Wars i Sawa grają w szachy; - Szkoła z Klasą 2.0; - Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją. 2. Współpraca z Bródnowskim Uniwersytetem Dziecięcym. 3. Wprowadzanie nowych oraz kontynuowanie innowacji pedagogicznych. 	<p>nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej nauczyciele przedmiotów koordynatorzy w ramach poszczególnych projektów</p>
	<p>10. Kształtowanie nawyku czytania książek i rozwijanie zainteresowań czytelniczych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli bibliotekarzy z innymi pracownikami szkoły. 2. Organizacja „Tygodni szczególnego czytania dzieciom na Targówku” we współpracy z Fundacją ABC XXI, rodzicami, harcerzami, znanymi osobami, środowiskiem lokalnym. 3. Organizacja akcji „Książka łączy pokolenia”. 4. Udział w projekcie edukacji kulturalno-czytelniczej „Biblioteczne bum bajeczne, czyli Targówek pełen słówek” organizowanym przez Bibliotekę Publiczną m.st. Warszawy. 5. Warsztaty w Muzeum Literatury. 	<p>nauczyciele bibliotekarze wychowawcy rodzice pracownicy niepedagogiczni</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 6. Udział w dzielnicowych konkursach czytelniczych: „Konkurs pięknego czytania”, konkurs literacki „Bajka rodzinna”, konkurs czytelniczy „Polscy poeci dzieciom”. 7. Organizacja akcji „Uwolnij książkę – Bookcrossing”. 8. Organizacja wystaw poświęconych autorom i ilustratorom książek. 9. Współpraca z Biblioteką Publiczną dla Dzieci i Młodzieży nr 12. 10. Udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa. 11. Dostosowanie godzin pracy biblioteki do potrzeb czytelników. 12. Umożliwienie czytelnikom wypożyczenia książek na ferie zimowe i wakacje. 	
	<p>11. Rozwijanie kompetencji informatycznych uczniów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowoczesna pracownia komputerowa. 2. Zapewnienie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni między innymi poprzez wykorzystanie odpowiedniego oprogramowania blokującego dostęp do niebezpiecznych stron internetowych. 3. Podczas zajęć lekcyjnych przeprowadzane są pogadanki/prelekcje na temat uzależnienia od Internetu/gier komputerowych/ portali społecznościowych (treści dostosowane do wieku ucznia) oraz bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni. 4. W klasach IV koordynatorzy profilaktyki straży miejskiej przeprowadzają zajęcia profilaktyczne według programu „Bezpieczny w sieci”: komunikatory internetowe i zawieranie znajomości przez Internet, zasady bezpieczeństwa, bezpieczne korzystanie z Internetu. 5. Umożliwienie bezpiecznego korzystania z kąpika internetowego w bibliotece szkolnej. 	<p>dyrekcja nauczyciele informatyki informatyk szkolny wychowawcy pedagogzy koordynatorzy profilaktyki Straży Miejskiej nauczyciele bibliotekarze</p>

<p>Integracja oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązanie ścisłej współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. 2. Ścisła współpraca z pedagogiem szkolnym, psychologiem w przypadku poważnych trudności o charakterze wychowawczym. 3. Angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacje ucznia i rozmowy nauczyciela z rodzicem. Kierowanie uczniów do specjalisty. 2. Rozmowy wychowawcy z pedagogiem i psychologiem oraz szukanie dróg rozwiązań w przypadku trudności wychowawczych. 3. Organizowanie, zebrań wynikających z harmonogramu pracy szkoły, okresowe omawianie wyników w nauce i zachowaniu, zbieranie informacji o warunkach życia i nauki dzieci, indywidualne kontakty z rodzicami, pozyskiwanie rodziców do pomocy w organizowaniu różnorodnych imprez, prac na rzecz klasy, i sponsoringu, wybór „Rady Oddziałowej Rodziców” spośród rodziców i współpraca z nią, wybór do Rady Rodziców i współpraca z Radą Rodziców. 	<p>pedagodzy psycholog terapeuci pedagogiczni logopedzi wychowawcy Rada Rodziców rodzice</p>
<p>Integracja uczniów niepełnosprawnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja edukacji włączającej. 2. Zapewnienie warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego pozwalającego uczniom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu klasy i szkoły. 3. Integracja uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, szczególnie uczniami pełnosprawnymi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. 2. Przestrzeganie procedur „Dziecko przewlekle chore w szkole”, dotyczących udzielania pomocy. 3. Doszkalanie rady pedagogicznej i pracowników administracji w zakresie wiedzy na temat chorób przewlekłych: charakterystyczne objawy i pierwsza pomoc. 4. Pomoc koleżeńska i kształtowanie otwartości na współpracę. 5. Włączanie uczniów niepełnosprawnych w akcje samorządowe, powierzanie im zadań w ramach akcji społecznych realizowanych na terenie szkoły. 	<p>dyrekcja wychowawcy nauczyciele nauczyciele wspomagający pielęgniarka szkolna pedagodzy psycholog terapeuci pedagogiczni logopedzi pracownicy niepedagogiczni rodzice</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 6. Włączanie uczniów niepełnosprawnych w wydarzenia, pozwalające na prezentacje swoich zainteresowań, pasji i talentów. 7. Przydzielanie uczniowi niepełnosprawnemu zadań na równi ze zdrowymi, włączanie we wszystkie zajęcia bez szkody dla zdrowia. 8. Stosowanie tych samych nagród i kar, jak w stosunku do uczniów pełnosprawnych	
--	--	---	--

TREŚCI O CHARAKTERZE PROFILAKTYCZNYM

Zadania ogólne/ Treści	Sposób realizacji	Kogo dotyczy	Osoby odpowiedzialne	Instytucje współdziałające
Zapobieganie i eliminowanie zagrożeń wynikających z agresji i przemocy	1. Prowadzenie Treningu Zastępowania Agresji ART – terapia	uczniowie	nauczyciele--trenerzy ART	Fundacja Dzieci Niczyje „Dajemy dzieciom siłę”
	2. Prowadzenie działań opiekuńczych przez szkołę: 1) rozpoznawanie zagrożeń; 2) reagowanie na przejawy zachowań agresywnych; 3) ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz; 4) prowadzenie akcji plakatowej; 5) zajęcia integracyjne dla uczniów; 6) prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasie; 7) spotkania zespołów klasowych; 8) prowadzenie apeli/spotkań społeczności szkolnej/społeczności klasowej dotyczącej bezpieczeństwa z uwzględnieniem problemu agresji i przemocy; 9) monitorowanie problemu agresji i przemocy; 10) monitorowanie i zapobieganie problemom wynikającym z okresu adolescencji; 11) wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania.	uczniowie	dyrekcja nauczyciele wychowawcy rodzice pracownicy administracji i obsługi nauczyciele specjaliści szkolni	
	3. Zajęcia o bezpieczeństwie, zapobieganie przemocy kształtowanie i promowanie postaw społecznych, patriotycznych i obywatelskich.	uczniowie	dyrekcja	Grupa Reagowania Kryzysowego (GRAK)
	4. Szkolenie nauczycieli i rodziców w problematyce zapobiegania agresji i przemocy. Wykłady Wszechnicy Edukacyjnej.	nauczyciele rodzice	specjaliści	Urząd Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy samorząd terytorialny placówki doskonalące

5.	Współpraca z odpowiednimi instytucjami we wszystkich tych przypadkach, w których potrzebna jest interwencja zewnętrzna.	uczniowie rodzice nauczyciele	dyrekcja nauczyciele pedagodzy	policja straż miejska patrol szkolny Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich
6.	Wykorzystanie systemu narzędzi oddziaływania na uczniów- nagrody, kary.	uczniowie	wychowawcy nauczyciele pedagogzy psycholog	rodzice
7.	Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji).	uczniowie	wychowawcy nauczyciele pedagogzy psycholog	policja straż miejska organizacje rodzice
8.	Współpraca z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	rodzice	wychowawcy pedagodzy psycholog	poradnia psychologiczno- pedagogiczna inne instytucje
9.	Przedstawienie propozycji zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych służących rozładowaniu agresji i nadmiaru energii.	uczniowie rodzice	dyrekcja wychowawcy pedagodzy psycholog	organizacje stowarzyszenia
10.	Realizacja zadań profilaktycznych w ramach Dzielnicowej Kampanii „Nie jestem obojętny, widzę, działam”.	uczniowie rodzice	dyrekcja wychowawcy pedagodzy	psycholog Urząd Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy
11.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia.	uczniowie	dyrekcja wychowawcy nauczyciele pedagodzy psycholog	policja straż miejska organizacje rodzice
12.	Realizacja projektu finansowanego przez Urząd Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy: program profilaktyczno-wychowawczy Epsilon (kształtowanie postaw tolerancji, zapobieganie pojawieniu się przemocy, sytuacji izolacji i odrzucenia).	uczniowie	pedagog wychowawcy	Urząd Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy

	13. Realizacja projektu profilaktyczno-wychowawczego „Innowacyjne Programy Wychowawcze”.	uczniowie rodzice wychowawcy	dyrekcja pedagog wychowawcy	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Pomocy Q Zmianom
	14. Realizacja projektu profilaktyczno-wychowawczego „Oswoić konflikt”.	uczniowie rodzice wychowawcy	dyrekcja pedagog wychowawcy	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Pomocy Q Zmianom
	15. Realizacja projektu profilaktyczno- wychowawczego „Szkoła z Dobrym Klimatem”.	uczniowie rodzice wychowawcy	dyrekcja pedagog wychowawcy	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Pomocy Q Zmianom
	16. Realizacja projektu profilaktyczno- wychowawczego „TA SZANSA na pozytywną dyscyplinę”.	uczniowie rodzice wychowawcy	dyrekcja pedagog wychowawcy	Towarzystwo Rozwijania Aktywności Dzieci „ Szansa” Warszawa Targówek
	17. Realizacja projektu profilaktyczno – wychowawczego „Pewny? Na 100% !”	uczniowie rodzice wychowawcy	dyrekcja pedagog wychowawcy	Towarzystwo Rozwijania Aktywności Dzieci „ Szansa” Warszawa Targówek

Zapobieganie cyberprzemocy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie przed dostępem uczniów do niepożądanych treści na komputerach szkolnych. 2. Realizacja na godzinach wychowawczych i zajęciach komputerowych tematów związanych z zagrożeniami w cyberprzestrzeni, uzależnieniem od Internetu, gier komputerowych i portali społecznościowych. 3. Realizacja przez koordynatorów profilaktyki straży miejskiej programu „Bezpieczny w sieci” – dla klas IV. 4. Diagnozowanie na bieżąco występowania przypadków cyberprzemocy w środowisku szkolnym. 5. Podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy. 6. Bezpieczne korzystanie z cyberprzestrzeni: Zajęcia profilaktyczne według programu „Bezpieczny w sieci”: komunikatory internetowe i zawieranie znajomości przez Internet, zasady bezpieczeństwa, bezpieczne korzystanie z Internetu. Na zajęciach komputerowych realizowane są następujące tematy dotyczące zagrożeń 		<p>dyrekcja wychowawcy nauczyciele pedagodzy psycholog rodzice</p>	<p>nauczyciele zajęć informatycznych, koordynatorzy profilaktyki straży miejskiej „Dajemy dzieciom siłę” policja</p>
-----------------------------------	--	--	--	--

	<p>cyberprzestrzeni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) klasy IV-VI „Bezpiecznie w pracowni i w sieci”; 2) klasy IV „Co można robić w pracowni”, „Rozmowy w sieci. O szybkiej komunikacji komunikacji w Internecie”, „Nie daj się wciągnąć w sieć”, „O bezpieczeństwie w Internecie”, „Wysyłanie poczty i zasady właściwego zachowania w sieci”, „W sieci. Wstęp do Internetu”, „O wyszukiwaniu informacji w Internecie i korzystaniu z nich”; 3) klasy V: tematy „Sieciowe pogaduchy”, „Uwaga na wirusy!”; 4) klasy VI: temat „Prawa i obowiązki użytkownika komputera”; 5) klasy VII: temat „Cyberprzemoc czyli zagrożenia w sieci.” 6) klasy VIII: na temat „Cyberprzemoc i odpowiedzialność karna nieletnich i dorosłych” 	<p>uczniowie rodzice</p>	<p>nauczyciele zajęć informatyki koordynatorzy profilaktyki straży miejskiej</p>	<p>straż miejska</p>
<p>Zapobieganie uzależnieniom</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązanie współpracy z koordynatorami profilaktyki różnych instytucji. Realizacja programów „Moje pierwsze kroki ze Strażą Miejską” ; „Jestem bezpieczny” ; „Wiem co robić, kiedy jestem sam”; „Uczymy się żyć bez przemocy”; „Jestem ostrożny”; „Wiem- pomagam - ratuje”; w oddziałach przedszkolnych i klasach I-VIII. 	<p>uczniowie</p>	<p>dyrekcja pedagodzy psycholog</p>	<p>straż miejska policja poradnie psychologiczno- pedagogiczne Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Lecznictwa Otwartego Warszawa Targówek</p>

	2. Poszerzanie wiedzy rodziców, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.	uczniowie rodzice nauczyciele	dyrekcja wychowawcy nauczyciele rodzice specjaliści	instytucje organizacje media Wydział Prewencji Komisariatu Policji Warszawa Targówek
	3. Kierowanie osób potrzebujących pomocy do odpowiednich instytucji.	uczniowie, rodzice	wychowawcy pedagodzy	Sąd - Wydział Nieletnich i Rodzinny kuratorzy placówki opiekuńczo- wychowawcze światlice socjoterapeutyczne poradnie specjalistyczne
	4. Współpraca ze służbami pionu prewencji - patrolowanie terenu wokół szkoły.	uczniowie	dyrekcja pedagodzy	patrol szkolny policja straż miejska
	5. Szkolenie nauczycieli, wychowawców i specjalistów w rozwiązywaniu problemów z uczniami zagrożonymi uzależnieniem.	nauczyciele	dyrekcja	placówki doskonalenia nauczycieli
	6. Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.	uczniowie	nauczyciele	organizacje pozarządowe
	7. Wspieranie rodziców, wychowawców/nauczycieli w rozwiązywaniu problemów z uczniami zagrożonymi uzależnieniem.	rodzice wychowawcy	nauczyciele pedagodzy psycholog	poradnie psychologiczno- pedagogiczne instytucje zajmujące się uzależnieniami

	8. Podnoszenie kompetencji rodziców (prawnych opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania.	rodzice	nauczyciele pedagodzy psycholog	poradnie psychologiczno- pedagogiczne instytucje zajmujące się uzależnieniami
	9. Poruszanie odpowiedniej tematyki na godzinach wychowawczych (nikotynizm, alkohol, narkomania, dopalacze, uzależnienie od komputera/Internetu/ portali społecznościowych, jedzenia).	uczniowie	wychowawcy pedagodzy psycholog	różne organizacje np. Fundacja Dzieci Niczyje, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii
Zapobieganie patologii wynikającej z różnic społecznych i materialnych	1. Pomoc w dożywianiu: 1) kwalifikowanie dzieci; 2) szukanie źródeł finansowania; 3) realizacja zwolnień z opłat za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej.	uczniowie	wychowawcy pedagodzy Firma Gastro Team	CPS Rada Rodziców sponsorzy Prezydent Miasta Stołecznego W- wy
	2. Pomoc materialna: 1) stypendia socjalne (I- VIII); 2) zasiłki szkolne; 3) dofinansowanie podręczników szkolnych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym; oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym; 4) dofinansowanie wycieczek szkolnych; 5) pomoc rzeczowa; 6) działania Szkolnego Koła Wolontariatu.	uczniowie rodzice	pedagodzy wychowawcy opiekun Szkolnego Koła Caritas	CPS Urząd Dzielnicy Targówek Rada Rodziców sponsorzy

	<p>3. Wsparanie rodzin dotkniętych problemem bezrobocia, alkoholizmu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowanie do odpowiednich instytucji; 2) rozmowy wspierające; 3) organizowanie wypoczynku dzieciom w formie akcji „Lato w mieście”; „Zima w mieście”. 	uczniowie rodzice	pedagodzy psycholog wychowawcy	Dom Samotnej Matki, instytucje wspomagające bezrobotnych AA świetlice socjoterapeutyczne
Zapobieganie demoralizacji uczniów.	<p>1. Uwrażliwienie na problemy społeczne i potrzeby innych ludzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nawiązanie współpracy z Hospicjum, Domem Kultury Zacisze, udział w akcjach charytatywnych; 2) poruszanie odpowiedniej problematyki na godzinach wychowawczych. 	uczniowie rodzice	dyrekcja nauczyciele pedagodzy psycholog rodzice	instytucje charytatywne DK „Zacisze”
	<p>2. Kształtowanie u dzieci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) właściwych zachowań w stosunku do innych ludzi i zwierząt; 2) tolerancji; 3) postawy asertywnej; 4) empatii; 5) poszanowania godności i odmienności drugiego człowieka; 6) potrzeby właściwego spędzania czasu wolnego; 7) potrzeby stosowania systemu wzmoceń pozytywnych. 	uczniowie	dyrekcja nauczyciele pedagodzy psycholog rodzice	samorząd terytorialny organizatorzy imprez masowych

	<p>3. Kształtowanie uczniów poprzez wzmocnienie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pozytywnej samooceny; 2) szacunku do siebie samego; 3) wiary w możliwości osiągnięcia celów życiowych; 4) zainteresowania nauką szkolną; 5) silnej więzi z rodziną. 	uczniowie	nauczyciele wychowawcy rodzice pedagodzy psycholog	
	<p>4. Eliminowanie zagrożeń występujących w otoczeniu szkoły i środowisku lokalnym poprzez współpracę z Policją i Strażą Miejską:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) interwencja w przypadku wagarujących uczniów; 2) kontrola grup nieformalnych; 3) eliminowanie niepożądanych zachowań uczniów w szkole według procedur kryzysowych. 	uczniowie	dyrekcja wychowawcy pedagodzy psycholog rodzice	policja straż miejska patrol szkolny

<p>Zapewnienie optymalnego rozwoju ucznia. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W celu zapewnienia optymalnego rozwoju ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Potrzeba objęcia ucznia pomocą wynika w szczególności z: niepełnosprawności, niedostosowania społecznego, zagrożenia niedostosowaniem społecznym, zaburzeń zachowania i emocji, specyficznych trudności w uczeniu się, deficytów kompetencji i zaburzeń językowych, choroby przewlekłej, sytuacji kryzysowych i traumatycznych, niepowodzeń edukacyjnych, zaniedbań środowiskowych, trudności związanych z różnicami kulturowymi. 2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów. 3. Pomoc i wsparcie uczniom ze specjalnymi potrzebami udzielana jest w formie zajęć: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozwijających uzdolnienia; 2) dydaktyczno-wychowawczych; 3) korekcyjno-kompensacyjnych; 4) logopedycznych; 5) rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne; 6) innych zajęć o charakterze terapeutycznym. 4. W przypadku posiadania przez ucznia orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego jest on otoczony pomocą w trakcie zajęć lekcyjnych przez nauczyciela wspomagającego oraz ma możliwość korzystania z indywidualnych zajęć rewalidacyjnych. 5. W celu zapewnienia uczniom ze specjalnymi potrzebami optymalnych warunków uczenia się w szkole: 	<p>uczniowie rodzice nauczyciele</p>	<p>dyrektor szkoły wychowawca nauczyciele pedagogzy psycholog logopeda terapeuta pedagogiczny nauczyciel wspomagający</p>	<p>poradnie psychologiczno-pedagogiczne Stowarzyszenie dla Rodzin WCIES świetlice socjoterapeutyczne placówki opiekuńczo-wychowawcze placówki służby zdrowia, Urząd m.st. Warszawy, Urząd Dzielnicy Targówek samorząd terytorialny Biuro Edukacji m.st. Warszawy</p>
--	---	--	---	--

<p>Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród uczniów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) dostosowuje się wymagania edukacyjne w ramach poszczególnych przedmiotów, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia; 2) dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego opracowywana jest: wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia, oraz indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny; 3) w przypadku występowania u ucznia zespołu nadpobudliwości psychoruchowej w klasie organizowane są właściwe warunki do pracy z dzieckiem z ADHD; 4) w celu podnoszenia jakości pracy szkoły, wdrażania nowych metod i sposobów pracy z dzieckiem z trudnościami, w szkole realizowana jest IV edycja projektu „Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją”; 5) udzielane są wskazówki rodzicom do pracy w domu; 6) organizowane są warsztaty edukacyjne dla rodziców, rozwijające umiejętności pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przez specjalistów pracujących w szkole; <p>6. Praca z uczniem zdolnym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) indywidualizacja nauczania na zajęciach edukacyjnych; 2) udział w zajęciach pozalekcyjnych (koła zainteresowań); 3) udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych; 4) udział w zajęciach rozwijających poza szkołą; 5) udział szkoły w warszawskim programie 	<p>uczniowie rodzice nauczyciele</p>		
---	--	--	--	--

	<p>wspierania uzdolnionych uczniów – projekt „Wars i Sawa”, „Wars i Sawa grają w szachy” oraz w programie „Szkoła z Klasą 2.0” i „Varsavianistyczna szkoła”.</p> <p>7. Tworzenie warunków dla rozwoju aktywności i uczestnictwa w życiu szkoły poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) włączenie samorządu uczniowskiego do procesów podejmowania decyzji w sprawach ważnych dla uczniów; 2) usprawnianie przepływu informacji w szkole; 3) rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych. <p>1. Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, udział w kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom” oraz „Książki moich marzeń”.</p> <p>2. Realizacja „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” dotyczącego wspierania w latach 2016–2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych.</p> <p>3. Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości. Szkoła kształtuje u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu m.in.: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, kreatywność. Ważne jest kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.</p> <p>4. Szkoła podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji</p>	<p>uczniowie rodzice nauczyciele</p>	<p>nauczyciele bibliotekarze wychowawcy rodzice pracownicy niepedagogiczni</p>	<p>biblioteki pedagogiczne Urząd Dzielnicy Targówek m. st. Warszawy</p>
--	---	--	--	---

Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki i zabawy w szkole	1. Wywieszanie w widocznych miejscach ważnych numerów telefonów.	uczniowie	nauczyciele rodzice	
	2. Traktowanie uczniów z życzliwością, stwarzanie możliwości wyrażania własnych opinii, nie obrażającej godności innych osób.	uczniowie	nauczyciele rodzice	
	3. Dowartościowanie uczniów za osiągnięcia w nauce i zachowaniu oraz różne formy działalności (nagrody, stypendium za wyniki w nauce/osiągnięcia sportowe, ocena z zachowania, Orły Targówka).	uczniowie	nauczyciele rodzice	
	4. Utrzymanie obiektu w odpowiednim stanie technicznym.	uczniowie	dyrekcja nauczyciele rodzice	
	5. Przestrzeganie regulaminów dotyczących korzystania z różnych pomieszczeń na terenie szkoły i na boisku szkolnym.	uczniowie nauczyciele	nauczyciele	
	6. Prowadzenie pogadań na temat bezpieczeństwa (oddziały przedszkolne i klasy I-VIII) w szkole i w domu.	uczniowie	wychowawcy	straż miejska policja
	7. Prowadzenie zajęć edukacyjnych „Wychowanie komunikacyjne”: przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową; udział w Kampanii „Rowerowy Maj”.	uczniowie	nauczyciel techniki	Praska Auto Szkoła Biuro Edukacji m.st. Warszawy
	8. Realizacja programu edukacyjnego „Bezpieczny Puchatek”.	uczniowie	nauczyciele oddziałów I	Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji
	9. Udział w konkursach dotyczących bezpieczeństwa.	uczniowie	nauczyciele wychowawcy rodzice	policja straż miejska
	10. Przestrzeganie przepisów BHP w organizacji zajęć.	uczniowie nauczyciele	dyrekcja wychowawcy rodzice nauczyciele	

	11. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez kształtowanie więzi społecznych (przynależność do klasy, przynależność do szkoły, kultywowanie tradycji szkoły)	uczniowie	dyrekcja wychowawcy rodzice	
Wspieranie rodziny ucznia w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	1. Rozmowy diagnozujące z rodzicami i uczniami.	rodzice uczniowie	wychowawcy pedagodzy psycholog	
	2. Rozmowy wspierające z uczniami i rodzicami.	rodzice uczniowie	wychowawcy pedagodzy psycholog	
	3. Kierowanie na terapię rodzinną i indywidualną.	uczniowie i ich rodziny	pedagog psycholog	poradnie psychologiczno-pedagogiczne inne placówki terapeutyczne
	4. Współpraca z sądem oraz kuratorami sądowymi i społecznymi.	uczniowie i ich rodziny	pedagodzy	Sąd- Wydział Nieletni i Rodzinny
	5. Umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	uczniowie	pedagodzy psycholog	sąd, placówki opiekuńczo-wychowawcze, policja
Promowanie zdrowego stylu życia.	1. Dodatkowe zajęcia ruchowe dla klas I-VIII.	uczniowie	nauczyciele w-f	samorząd terytorialny
	2. Prowadzenie zajęć sportowych w ramach programu „Otwarte obiekty sportowe”.	uczniowie	nauczyciele w-f	samorząd terytorialny
	3. Realizacja nauki pływania w klasach II. Zwrócenie szczególnej uwagi na bezpieczeństwo dzieci podczas nauki pływania.	uczniowie	wychowawcy	
	4. Udział w zawodach sportowych szkolnych i pozaszkolnych. Propagowanie i promowanie aktywności fizycznej.	uczniowie	nauczyciele w-f	

5.	BHP – omówienie korzystania z sali gimnastycznej oraz pracowni chemicznej, fizycznej i biologicznej	uczniowie	nauczyciele	
6.	Olimpiada w świetlicy	uczniowie	nauczyciele w-f	
7.	Promowanie zdrowego odżywiania: 1) uczestniczenie w kampanii „Wiem, co jem”, „Śniadanie daje moc”; 2) organizacja przerwy śniadaniowej; 3) aktywizacja rodziców; 4) odpowiedni asortyment sklepiku szkolnego; 5) organizowanie dni „ Zdrowego jedzenia”; 6) pogadanki nt. napojów energetycznych, bulimii, anoreksji itp.; 7) weryfikacja jadłospisu stołówki szkolnej.	uczniowie	dyrekcja wychowawcy	Urząd Miasta Stołecznego Warszawy Agencja Rynku Rolnego
8.	Uczestniczenie w europejskim programie „Program dla szkół” dla uczniów klas I-V .	uczniowie	pedagodzy nauczyciele rodzice	Agencja Rynku Rolnego
9.	Uczestniczenie w akcji m.in. „Czyste powietrze wokół nas”; „ Nie pal przy mnie proszę”; „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Trzymaj formę”.	uczniowie	wychowawcy	Państwowa Agencja Sanitarna
10.	Prowadzenie akcji ekologicznych np. zbiórka makulatury, zużytych baterii, ochrona kasztanowców.	uczniowie	nauczyciel przyrody wychowawcy	organizacje ekologiczne
11.	Pogadanki na temat higieny: higiena okresu dojrzewania, higiena osobista.	uczniowie	wychowawcy pielęgniarka nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	
12.	Udzielanie porad ambulatoryjnych	uczniowie	pielęgniarka szkolna, wychowawcy	

	<p>13. Realizowanie programów zdrowotnych m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Profilaktyki zdrowotnej w zakresie poprawy stanu zdrowia jamy ustnej” kl. II; 2) Programy „Zdrowy uczeń” (uzależnienia, odżywianie, higiena); 3) „W zakresie profilaktyki i korekcji postawy” klasy IV; 4) „Przesiewowe badanie słuchu” klasy I, VI; 5) „Wczesne wykrywanie wad wzroku i zezów” klasy II; 6) fluoryzacja klasy I-VI; 7) pierwsza pomoc. 	uczniowie	wychowawcy pielęgniarka szkolna	SZPZLO Warszawa-Targówek
Wdrażanie podstaw przedsiębiorczości i zawodoznawstwa.	1. Doradztwo zawodowe w klasach VII i VIII.	uczniowie rodzice wychowawcy	koordynator doradztwa zawodowego/doradca zawodowy	instytucje wspomagające np.: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, OHP, itp.
	2. Wycieczki zawodoznawcze . Wizyty edukacyjne uczniów w szkołach branżowych (klasy VIII).	nauczyciele wychowawcy	nauczyciele, wychowawcy, doradca zawodowy	
	3. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	nauczyciele wychowawcy doradca zawodowy	nauczyciele, wychowawcy doradca zawodowy	
	4. Konsultacje indywidualne	nauczyciele, wychowawcy doradca zawodowy	nauczyciele, wychowawcy doradca zawodowy	